

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. III. Objectiones contendentes, minores esse vires in naturâ lapsâ,
quàm fuissent in purâ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

SECTIO TERTIA.

Objectiones contendentes, minores esse vires in naturâ lapsâ, quam fuissent in purâ.

I. Originale peccatum non debilitat naturâ, nisi remota & per accidens.

OBIECIENS primò naturam lapsam inde reddi debiliorem, quòd ei superadditum sit peccatum. Contrâ, peccatum originale, de quo solo hic est sermo, non alio modo debilitat naturam, & ad vitia pronam reddit, quam remotè & per accidens, removendo scilicet prohibens, efficiendo nimirum ut iustitia originalis amplius in natura illa non sit, sicut nec fuisset in pura: unde & in natura pura eadem esset infirmitas; quòd enim non esse, seu privatio iustitiæ, jam sit peccatum, & in pura natura non fuisset, nil facit ad majorem infirmitatem naturæ, ac propensionem ad sequendum objecta sensum & ad ruendum in peccatum: sicut five aggeres fluvii alicujus iuste deiciuntur five injultè, non minore impetu irruet aqua fluminis, & campos inundabit.

Res hac declaratur exemplo.

II. Non quis avertit à fine naturali, circa quem in pura natura esset rectè ordinatus; ergo diminutæ sunt ejus vires ad rectè agendum, cum unum ex principis ad bene agendum requisitis, sit conversio ad finem, avertit autem à fine tollit aliquid ad rectè agendum requisitum. Respondetur avertionem quidem illam, qua est per modum intentionis alicujus pravæ, deordinare circa ea quæ spectant ad finem, & consequenter impedire operationes bonas, non verò quamcumque habitualement avertionem: sicut nec etiam quæcumque conversio ad finem confert per se loquendo, ad bene operandum, sed illa solum, quæ est per modum intentionis. Adde peccatum originale non esse forsitan propriè avertionem à Deo, de quo alibi.

Qua avertio à fine deordinat circa ea quæ ad finem spectant.

III. In pura natura tam indiguisset homo gratiâ ad servanda mandata, quam nunc in lapsâ.

Sine speciali auxilio, saltem ordinis naturalis, non potuisset quis in purâ naturâ consequi finem naturalem.

Urgebis: homo in peccato, etiam originali, est avertit à fine naturali, circa quem in pura natura esset rectè ordinatus; ergo diminutæ sunt ejus vires ad rectè agendum, cum unum ex principis ad bene agendum requisitis, sit conversio ad finem, avertit autem à fine tollit aliquid ad rectè agendum requisitum. Respondetur avertionem quidem illam, qua est per modum intentionis alicujus pravæ, deordinare circa ea quæ spectant ad finem, & consequenter impedire operationes bonas, non verò quamcumque habitualement avertionem: sicut nec etiam quæcumque conversio ad finem confert per se loquendo, ad bene operandum, sed illa solum, quæ est per modum intentionis. Adde peccatum originale non esse forsitan propriè avertionem à Deo, de quo alibi. Objicies secundò: potuisset homo in pura natura servare omnia mandata, quæ tamen jam sine auxilio gratiæ servare non potest; ergo minores modo habet vires naturales, quam habuisset in pura natura. Respondetur, purè ex viribus naturæ nihil amplius potuisse hominem in statu puræ naturæ, quam jam possit, sed æquè tum indiguisset speciali aliquo auxilio, ordinis saltem naturalis, ac modo in naturâ lapsâ. Urgebis: tunc potuisset naturaliter consequi beatitudinem naturalem, utpote qui ad hunc finem naturaliter ordinatur, cui autem debetur finis debentur & media, ergo potest homo in purâ naturâ servare omnia mandata; ergo majores haberet vires, quam nunc habet in lapsâ, cum nunc id præstare non possit. Respondetur tunc sine speciali aliquo dono, ordinis saltem naturalis, ut dixi, gratiâ à Deo concessa, non potuisse hominem consequi finem suum naturalem, potestate saltem morali, nec omnia mandata servare, quòd tamen non est mirum, cum & homines modo in natura

elevata egeant speciali auxilio, ut mandata omnia fervent, & consequantur finem, ad quem ordinantur.

Objicies tertio: homo ratione peccati, etiam originalis, incurrit captivitatem diaboli, ut declarat Concilium Tridentinum sessione 5. de peccato originali, num. 1. ergo demon majorem in eum habet potestatem, & liberiùs potest illum tentare, ergo & ipse hoc titulo est debilior. Omissis reliquis non video quo modo teneat hæc ultima consequentia, si loquamur propriè de viribus ad resistentiam; esto enim pluribus modò sit tentationibus obnoxius, non tamen sequitur vires ejus purè naturales esse imminutas, cum æquè illis tentationibus jam resistere possit, ac in pura natura potuisset, si illis à demone tunc fuisset impetitus.

Dixi omissis cæteris, Concilium namque illo loco loquitur de Adamo, qui per peccatum personale Deum offenderat. Tandem demum Concilium de posteris etiam Adami esse locutum, quòd scilicet & illi per peccatum originale, ut morti obnoxii fuerunt, ita & diaboli captivitatem incurrerint, solum hinc sequitur posse demonem peculiari hoc titulo hominem nunc tentare, non tamen quin absolute tentare eum æquè graviter potuisset in pura natura: sicut modo æquè vehementer, imò vehementiùs interdum tentat justos, quam peccatores. Quòd verò Job, nisi ex peculiari Dei permissione, tentare demon non potuerit, non procedit hoc de quacunque tentatione, seu internâ, sed quòd non potuerit bona ejus auferre, eumque gravi illo morbo affligere, nisi Deus specialiter id ei permisisset; si enim hoc illi passim permetteretur, totum mundum everteret, & homines pro libito occideret, præsertim ubi in peccatum aliquod mortale incidissent.

Objicies quartò: hominem in natura lapsâ indignum esse speciali aliquo adjutorio, quòd nihilominus habuisset in pura natura. Respondetur, si hoc adjutorium sit merè ordinis naturalis, & jure connaturalitatis homini secundum se debitum, non eo privandum in natura lapsâ, sicut nec aliis donis privatur, purè naturalibus. Neque ulla est ratio cur hoc dono potius indignus sit, quam aliis. Adde aliud esse quempiam re aliqua esse indignum, aliud eam esse ei indebitam; multa quippe possunt, etiam dignis esse indebita, ut opes & dignitates, & indignis similiter debita, ut jam magis declarabitur.

Quare non sequitur ex eo quòd homo auxilio aliquo speciali sit indignus, propterea eo privandum, si connaturaliter sit naturæ debitum; sicut nec hominea privat Deus opibus & aliis, ad vitam & vitam sustentandam necessariis, nec potentis, tum intellectualibus, tum sensitivis, quæ frequenter multò perfectiores sunt in peccatoribus, quam in justis, licet in iis sit indignitas respectu harum rerum, non in justis. Non ergo spectat Deus hanc indignitatem, sed connaturalem naturæ exigentiam, & hæc illi ab æquissimo Universi moderatore præfertur.

IV. Dicitur homo per peccatum originale incurrit captivitatem diaboli, ergo est debilior.

Respondetur hæc diaboli captivitatem non arguere vires ejus esse nunc minores.

V. Concilium loco citato loquitur præcipue de Adamo.

Quo pacto nisi ex peculiari Dei permissione, non potuerit diabolus tentare Job.

VI. Omne donum purè naturale æquè habere potuisset homo in naturâ lapsâ, ac purâ.

VII. Non est idem aliquem esse re quædam indignum, & rem illam esse ei indebitam.